

10-Giới Chê Bai Giới Đã Học:

Phật tại nước Câu-diêm-di, lúc đó Trưởng lão Xiển-đà phạm tội nên sám hối, các Tỳ kheo thương xót muốn làm lợi ích nên khi thuyết giới khuyên thầy ấy sám hối rằng: “Thầy phạm tội nên phát lồ sám hối, chớ có che dấu”, Xiển-đà nói: “Chớ nói những giới vụn vặt này làm chi, vào mỗi nửa tháng nói giới sẽ khiến các Tỳ kheo nghi hối, nhiệt não, ưu sầu không vui và sanh tâm xả giới”. Có Tỳ kheo thiếu dục tri túc hành hạnh đầu đà nghe biết việc này tâm không vui liền đem việc này bạch Phật, Phật do nhân duyên này nhóm họp Tỳ kheo tăng rồi hỏi Tỳ kheo Xiển-đà: “Thầy thật đã làm việc này phải không?” Đáp: “Thật đã làm thừa Thế tôn”, Phật liền quở trách: “Tại sao gọi là Tỳ kheo lại chê bai giới đã học”, quở trách rồi bảo các Tỳ kheo: “Do mười lợi nên kết giới cho các Tỳ kheo, từ nay giới này nên nói như sau:

Nếu Tỳ kheo khi thuyết giới nói rằng: Cần gì nói những giới vụn vặt này, vào mỗi nửa tháng thuyết giới sẽ khiến cho các Tỳ kheo nghi hối, nhiệt não, ưu sầu không vui và sanh tâm xả giới. Khi nói lời khinh chê giới như thế thì phạm Ba-dật-đề.

Tướng phạm trong giới này là nếu Tỳ kheo khi Tăng thuyết giới nói bốn Ba-la-di liền nói rằng: “Cần gì nói bốn Ba-la-di này, vào mỗi nửa tháng thuyết giới sẽ khiến cho... giống như đoạn văn trên”, thì phạm Ba-dật-đề; khi Tăng thuyết giới nói đến mười ba pháp Tăng-già-bà-thi-sa, hai pháp Bất định, ba mươi pháp Ni-tát-kỳ Ba-dật-đề, chín mươi pháp Ba-dật-đề, bốn pháp Ba-la-đề-đề-xá-ni, Đa chúng học pháp và bảy pháp Diệt tránh, cho đến khi nói tùy kinh luật nếu nói rằng: “Cần gì nói tùy luật kinh, vào mỗi nửa tháng thuyết giới sẽ khiến cho... giống như đoạn văn trên” thì đều phạm Ba-dật-đề. Trừ tùy luật kinh, khi nói các kinh khác nói rằng: “Cần gì nói kinh này sẽ khiến cho các Tỳ kheo nghi hối...”, thì phạm Đột-kiết-la, tùy trường hợp nói mỗi mỗi lời đều phạm Ba-dật-đề và Đột-kiết-la.

11-Giới Hoại Quỷ Thần Thôn:

Phật tại nước A-la-tỳ, lúc đó các Tỳ kheo A-la-tỳ tự tay nhổ cỏ trong chùa, cỏ chỗ đi kinh hành, tự tay hái hoa... Có cư sĩ nơi loài cây cỏ khởi tưởng là có mạng sống, thấy việc làm này của-Tỳ kheo liền chê trách rằng: “Sa-môn Thích tử là người đoạt mạng sống, giết hại chúng sanh”. Có Tỳ kheo thiếu dục tri túc hành hạnh đầu đà nghe biết việc này tâm không vui liền đem việc này bạch Phật, Phật do nhân duyên này nhóm họp Tỳ kheo tăng rồi hỏi các Tỳ kheo nước A-la-tỳ: “Các thầy thật đã làm việc này phải không?” Đáp: “Thật đã làm thưa Thế tôn”, Phật liền quở trách: “Tại sao gọi là Tỳ kheo lại nhổ cỏ trong chùa, cỏ chỗ đi kinh hành...”, Phật chỉ quở trách nhưng chưa kết giới.

Phật tại nước Xá-vệ, có một Tỳ kheo Ma-ha-lư thuộc dòng thợ mộc chặt phá cây cối để xây cất phòng xá. Thần cây này vào cuối đêm bỗng đưa con nhỏ và dắt theo con trai con gái đến chỗ Phật đánh lễ rồi bạch Phật rằng: “Thế tôn, tại sao có pháp này, chỗ chúng tôi nương ở lại chặt phá để xây cất phòng xá, con của tôi còn nhỏ lại đông, vào mùa đông lạnh lẽo con của tôi làm sao được an ổn”. Lúc đó Phật bảo các Tỳ kheo: “Việc làm này là phi pháp, không nên làm vì cư sĩ và thiên thần đều chê trách”, quở trách rồi bảo các Tỳ kheo: “Do mười lợi nên kết giới cho các Tỳ kheo, từ nay giới này nên nói như sau: Nếu Tỳ kheo chặt phá thôn xóm của quỷ thần thì phạm Ba-dật-đề.

Thôn xóm quỷ thần là cây cỏ tươi mà chúng sanh nương ở. Chúng sanh bao gồm các thần như thần cây, thần suối, thần sông... cho đến trùng kiến. Những chúng sanh này đều lấy cây cỏ làm nhà, cũng lấy làm thôn xóm thành ấp. Tươi là rễ đang hút nước. Chặt phá là tự chặt hay bảo người chặt, tự phá hay bảo người phá, tự đốt hay bảo người đốt. Cây cỏ có năm loại là giống củ, giống cây, giống lóng đốt, giống tự rụng, giống hạt. Giống củ là như ngó sen, la bạc...; giống cây là như cây lựu, cây nho, cây dương liễu...; giống lóng đốt là như mía, tre...; giống tự rụng là như lục-a-tu-lư, ba-tu-lư, tu-già-la, bồ-đề-na...; giống hạt là như lúa mè bắp đậu...

Tướng phạm trong giới này là nếu Tỳ kheo trong loại giống củ tưởng là loại giống củ; tươi, sống tưởng là sống mà tự chặt hay bảo người chặt, tự phá hay bảo người phá, tự đốt hay bảo người đốt đều phạm Ba-dật-đề. Nếu Tỳ kheo trong loại giống củ tưởng là loại giống cây, loại giống lóng đốt, loại giống tự rụng, loại giống hạt; tươi, sống tưởng là sống mà tự chặt... đều phạm Ba-dật-đề. Nếu Tỳ kheo trong loại giống cây tưởng là loại giống cây; tươi, sống tưởng là sống mà tự

chặt... thì phạm Ba-dật-đề. Nếu Tỳ kheo trong loại giống cây tưởng là loại giống lóng đốt, loại giống tự rụng, loại giống hạt, loại giống củ; tươi, sống tưởng là sống mà tự chặt... đều phạm Ba-dật-đề. Nếu Tỳ kheo trong loại giống lóng đốt tưởng là loại giống lóng đốt; tươi, sống tưởng là sống mà tự chặt... thì phạm Ba-dật-đề. Nếu Tỳ kheo trong loại giống lóng đốt tưởng là loại giống tự rụng, loại giống hạt, loại giống củ, loại giống cây; tươi, sống tưởng là sống mà tự chặt... đều phạm Ba-dật-đề. Nếu Tỳ kheo trong loại giống tự rụng tưởng là loại giống tự rụng; tươi, sống tưởng là sống mà tự chặt... thì phạm Ba-dật-đề. Nếu Tỳ kheo trong loại giống tự rụng tưởng là loại giống hạt, loại giống củ, loại giống cây, loại giống lóng đốt; tươi, sống tưởng là sống mà tự chặt... đều phạm Ba-dật-đề. Nếu Tỳ kheo trong loại giống hạt tưởng là loại giống hạt; tươi, sống tưởng là sống mà tự chặt... thì phạm Ba-dật-đề. Nếu Tỳ kheo trong loại giống hạt tưởng là loại giống củ, loại giống cây, loại giống lóng đốt, loại giống tự rụng; tươi, sống tưởng là sống mà tự chặt... đều phạm Ba-dật-đề.

Nếu Tỳ kheo cùng một lúc đốt năm loại giống này thì cùng một lúc phạm năm tội Ba-dật-đề, đốt mỗi loại giống thì mỗi loại phạm một Ba-dật-đề, tùy đốt bao nhiêu loại giống thì phạm Ba-dật-đề bấy nhiêu. Nếu Tỳ kheo tự chặt cây hay bảo người chặt cây thì phạm Ba-dật-đề, tùy chặt bao nhiêu cây thì phạm Ba-dật-đề bấy nhiêu. Cây cỏ sống tưởng là sống, tự chặt bảo người chặt đều phạm Ba-dật-đề; nếu sống mà tưởng là cây khô, tự chặt bảo người chặt cũng phạm Ba-dật-đề; nếu sống mà nghi không biết là sống hay khô, tự chặt bảo người chặt cũng phạm Ba-dật-đề. Nếu cây cỏ khô mà tưởng là sống, tự chặt bảo người chặt thì phạm Đột-kiết-la; nếu khô mà nghi không biết là khô hay sống, tự chặt bảo người chặt cũng phạm Đột-kiết-la; nếu khô tưởng là khô, tự chặt bảo người chặt thì không phạm.